

Counting the OMER, or Eating the OMER

How the Manna explains Mt. Sinai /shiur by Menachem Leibtag www.tanach.org

A. The first mention of "omer" in relation to the 'manna'

1. A test to prepare the nation for Matan Torah / Shmot 16:4

שמות פרק טז ד ויאמר ה' אל-משה, הנני ממיטר לךם לחם מן-השמים; ויצא העם ולקטו דבר-יום ביזמו, **למען אנטשו תילך בתורתך אם לא**. ה והיה ביום הששי....
2. Taking as much as one 'needs', but not on shabbat / 16:16-20

טו זה הדבר, אשר צוה ה', לקטו ממנה, איש **לפי אכלו**: עומר **לגלאלה**, מס' ספר נפשיכם--איש **לאשר באלהו**, תקחו. ז ויעשו-כו, בני ישראל; וילקטו, המרבה והמעט. יח **וימדו בעמר**--ולא העדיף המרבה, והמעט לא החסיר: איש **לפי-אכלו**, לקטו...
3. An 'omer' of the manna - next to the "luchot ha'brit" / 16:33-34
לג ויאמר משה אל-אברהן, קח **אנצנת אחת**, ותנו-שמה **מלא-העמר**, מן; והנה אתו **לפני** ה', **למשמרת לדרכיכם** ...
4. How much an 'omer' weighs: / 16:36

לו **וְהעֹמֶר עִשְׂרֵית הָאֵיפָה** הזו.

B. The 2nd mention of the "omer" -Counting from Pesach to Shavuot

Vayikra chapter 23:9-22

ויקרא פרק כט ויזכר ה', אל-משה לאמר: י. דבר אל-בני ישראל, ואמרת אליהם, כי-
תבוא אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצתם את-קצירה--**ונתבאתם את-עמר ראשית**
קצירכם, אל-הכלה. יא **וְהנִיף את-העמר לפני ה'**, לרצונם; ממחורת, השבת, יניפנו ..
טו **וְסַפְרַתם** לכם, ממחורת השבת, **מיום הביאכם, את-עמר התנופה..**
כא **וּקְרָאתֶם בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה**, מקרא-קדש יהיה לכם--כל-מלכת עבדה, לא חטעה: חקת עולם
בְּכָל-מוֹשְׁבָתֵיכֶם, לדרכיכם.
כב **וּבְקָצְרָכֶם את-קציר ארצכם**, לא-תבליה פאת שוד בקצרה, ולקט קצירה, לא תלקט;
לְעַנִּי וְלִגְרָר פְּנַזְבָּאָתֶם, אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

C. Remembering to forget the 'omer' / Devarim 24:19

יט כי תקצר קצירך בשדייך **ושבחת עמר בשדייך**, לא תשוב לתקנתו--לגר
לייטום ולאלמנה, יהיה: **למען יברך ה' אליך, בכל מעשה יגידך**.

**מכילת הרצוג-גוש עזיז
מי עזיז בתנ"ז
קץ תשע"ב**

D. The word "omer" in Megillat Rut - 2:5-15 /what the poor collect

ה וַיֹּאמֶר בָּעֵז לְנָעֲרֹת, הַגְּזָב עַל-הַקּוֹצָרים: לִמְיוֹן, הַנְּעָרָה הַזֹּאת וְוַיַּעַן, הַנְּעָר הַגְּזָב עַל-הַקּוֹצָרים--וַיֹּאמֶר: נָעָרָה מַזְאֵבָה הִיא, הַשְׁבָּה עַם-גְּנָעָם מִשְׂדֵּי מַזְאֵב .
ז וַתֹּאמֶר, אַלְקַטְּה-פָּאָ אֲסְפַּתְּי בְּעַמְּרִים, אָחָרִי, הַקּוֹצָרים; וְתַבּוֹא וְתַעֲמֹד, מִאָז
הַבָּקָר וְעַד-עַתָּה--זֹה שְׁבַתָּה הַבִּית, מַעַט....
טו וְתַקְמַם, לְלַקְטָה; וַיַּצּוּ בָעֵז אֶת-גְּנָעָרוֹ לִאמְרָה, גַם בֵּין הַעַמְּרִים תַּלְקַט--וְלֹא תִּכְלִימָה.

E. How & why to celebrate Shavuot, according to Devarim 16:9-12

ט שְׁבָעָה שְׁבָעָת, תְּסֻפָּר-לְךָ: מִתְחַלֵּחַ רַחֲמֵשׁ, בְּקָמָה, תְּחַל לְסִפְרָה, שְׁבָעָה שְׁבָעָות .
י וּעֲשֵׂת חַג שְׁבָעָות, לְיהוָה אֱלֹהֵיךְ ... יְאַוְשָׁמָחַת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיךְ, אֲשָׁה וּבְנָךְ וּבְתָךְ
וּבְדָךְ וְאַמְתָּחָה, וְהַלְיוֹ אֲשֶׁר בְּשֻׁעָרִיהָ, וְהַגָּר וְהַיּוֹתָם וְהַאֲלָמָנָה אֲשֶׁר בְּקָרְבָּךְ--
בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יָבַחר ה' אֱלֹהֵיךְ, לְשִׁבְנוּ שָׁמָנוּ, שָׁם. יְבִזְבְּרָתָה, כִּי-עֲבָדָה תִּהְיֶה בְּמִצְרָים...

F. Reason for 'manna' according to Moshe Rabeinu in Devarim 8:1-5

ב וַיַּכְرַת אֶת-כָּל-הַדָּרָה, אֲשֶׁר הַוְּלִיכָּה 'אֱלֹהֵיךְ' זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה--בַּמְדָבָר: לְמַעַן עַגְמָתָךְ
לְנַטְחָתָךְ, לְדִעָת אֶת-אֲשֶׁר בְּלִבְבָךְ הַתָּשִׁמֶר מִזְוֹחַ-אַסְלָא. ג וַיַּעֲנֵה, וַיַּרְאֵה, וַיַּאֲכַלֵּךְ
אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא-יָדַעַת, וְלֹא יָדַע אֶבְתִּיךְ: לְמַעַן הַזְּדִיעָה, כי לֹא עַל-הַלְּחָם לְבָדוֹ יִחַיָּה
הָאָדָם..
ה וַיַּדְעַת, עַם-לְבָבָךְ: בַּי, בְּאַשֶּׁר יִיסְרָאֵל אֶת-בָּנוֹ, ה' אֱלֹהֵיךְ מִיסְרָאֵךְ .

G. The mitzvah of Hakhel in Devarim 31:10/ to relive Matan Torah

לא... וַיַּצְא מֹשֶׁה, אֶזְתָּם לִאמְרָה: מִקְצֵ שְׁבָע שָׁנִים, בָּמִיעֵד שְׁנַת הַשְׁמִיטה--בְּחִג הַסּוֹבּוֹת.
יְבִהְקָה לְאֶת-הָעָם, הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף, וְגַרְגָּה, אֲשֶׁר בְּשֻׁעָרִיהָ--לְמַעַן יִשְׁמַעוּ
וְלִמְעֵן יְלִמּוּ, וַיַּרְאֵו אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְשִׁמְרֵו לְעַשׂוֹת, אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת....

H. The shemitta cycle in Vayikra 25:1-6 - Preparation for Hakhel:

וַיָּקֹרֶא פָּרָק כָּה א וַיֹּדְבֵּר ה' אֱלֹהֵים, בְּהָר סִינִי לִאמְרָה.... ג שְׁשׁ שָׁנִים תְּזַרְעֵ שְׁדָךְ...
ד וּבְשָׁנָה הַשְׁבִּיעָת, שְׁבָת שְׁבָתוֹן יְהִי לְאָרֶץ--שְׁבָת, לִיהְיוֹת: שְׁדָך לֹא תְזַרְע, וּבְרַמְך
לֹא תִזְמַר..
ו וְהַיְתָה שְׁבָת הָאָרֶץ לְכֶם, לְאַבְלָה--לְךָ וּלְעַבְדָךְ וּלְאַמְתָחָךְ וּלְשִׁכְיַרְךְ וּלְתֹזְשַׁבְךְ...